

Menestytään yhdessä. Tasavertaisesti.

**Pellervo-Seuran suunta
vuosina 2006–2011**

Pellervon valtuuskunnan 19.12.2005
hyväksymä asiakirja

Sisältö

Johdanto	2
Osuustoiminta globalisoituvan markkinatalouden riskiaallokossa	2
Perustehtävä	3
Tahtotila	3
Kolme kärkeä	3
Pellervo kehittää, palvelee ja kannustaa	4
<ul style="list-style-type: none"> Osuustoiminnallisille yrityksille ja osuustoimintaa arvostaville yhteisöille Osuuskuntien jäsenille Tiedotusvälineille ja suurelle yleisölle Kehittäjille, virkamiehille ja päättäjille Yrityksen perustajille ja yritysneuvojille Uusille osuuskunnille Yhteistyö koulujen kanssa Tieteelle, tutkimukselle ja opetukselle 	
Jäsenistö ja verkottuva toimintatapa	6
<ul style="list-style-type: none"> Pellervon jäsenistö Tehokas taloudenhoito ja organisaatio Verkottuminen 	
Taulukko 1: Pellervon jäsenet 1.11.2005	7
Taulukko 2: Pellervon organisaatiokaavio 1.11.2005	7

Johdanto

Tämä Pellervo-Seuran strategia-asiakirja kattaa vuodet 2006–2011. Asiakirjaa valmisti työryhmä, johon kuului jäseniä sekä hallituksesta että valtuuskunnasta. Puheenjohtajana toimi Pellervon hallituksen puheenjohtaja **Marcus H. Borgström** Sipoosta. Toisena jäsenenä hallituksesta oli toimitusjohtaja **Ensio Hytönen** Vantaalta. Valtuuskunnasta työryhmään kuuluivat maanviljelijä **Timo Komulainen** Nurmeksesta, maatalousyrittäjä **Tiina Linnainmaa** Hämeenkyröstä, kunnanjohtaja **Rauni Nokela** Yli-iistä sekä puheenjohtaja **Esa Härmälä** Helsingistä. Työhön osallistui myös toimitusjohtaja **Veikko Hämäläinen**. Sihteerinä toimi osuustoimintajohtaja **Sami Karhu**.

Pellervo-Seuran edellinen strategia-asiakirja on nimeltään ”Pellervo 2005. Pellervon strategiatarkistus vuosille 2002-2005”. Se on ollut ennen kaikkea realistinen ja keskittynyt paljon Pellervoon järjestökoneena ja sen suhteeseen eri sidosryhmiin. Myös taloushuolet korostuivat.

Pellervo-Seura on nyt hallinnollisesti ja taloudellisesti kunnossa, ja osuustoimintaa laajapohjaisesti edustava Osuustoiminnan neuvottelukunta toimii. Painopistettä on syytä siirtää osuustoiminnan edessä oleviin sisällöllisiin kysymyksiin ja Pellervon osuuteen niiden ratkaisussa. Realismin rinnalle on haettu innostavuutta.

Tämän strategia-asiakirjan nimi ”Menestytään yhdessä. Tasavertaisesti.” on Jyväskylän ammattikorkeakoulusta valmistuneiden nuorten osuuskuntayrittäjien **Mika Patrankan** ja **Antti Vannisen** toukokuussa 2005 muotoilema osuuskunnan luonnetta ja ominaispiirteitä kuvaava iskulause. Lauseeseen tiivistyy osuustoiminnan vahvuus ja erilaisuus. Se sopii hyvin kuvaamaan myös Pellervo-Seuran asennetta talouteen ja yhteiskuntaan.

Osuustoiminta globalisoituvan markkinatalouden riskiaallokossa

Talouden ja yhteiskunnan rakennemuutos jatkuu. Toimintaympäristölle on ominaista globalisaatio, maailmankaupan vapautuminen ja kasvaminen. Talouden painopiste siirtyy kohti Aasiaa. EU jatkaa toimintaansa, laajenee ja myös maatalouden tukipolitiikka säilyy. Itämeren alue lasketaan suomalaisten yritysten kotimarkkina-alueeksi. Suomalaisten yritysten ulkomaalaisomistus kasvaa edelleen ja yritysten toimintojen ulkoistamista jatketaan.

Vanhat ammatit vähenevät ja uusia syntyy. Avointen työpaikkojen ja vapaan työvoiman kohtaamisongelmat jatkuvat. Työllisyysongelmat jatkuvat erityisesti väestökeskusten ulkopuolella. Uudella yrittäjyydellä, erityisesti palveluyrittäjyydellä, on yhteiskunnallista kysyntää. Muutto väestökeskuksiin jatkuu. Syrjäseutujen väestö vähenee ja keski-ikä kasvaa. Toisaalta suurten ikäluokkien eläköityminen tekee liikkeen kaksisuuntaiseksi; osa eläkeläisistä asuu osan vuodesta maaseudun kakkosasunnossaan tai viettää kesäaunoillaan pitkiä aikoja vuodesta. Uusille palveluyrityksille on kysyntää myös maaseudulla.

Väestön ikääntyessä kuntien palvelutuotannon tarve kasvaa ja ne tarvitsevat oman palvelutuotantonsa rinnalle ja täydentäjäksi yksityistä palvelutarjontaa. Tämä avaa uusia palveluyrittäjyyden mahdollisuuksia sekä maaseudulla että kaupungeissa.

Osuustoiminnalliset yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät. Ne kehittävät ja tehostavat toimintaansa jatkossakin menestyäkseen markkinoilla ja voidakseen vastata jäsenistön tarkoitukseen. Kilpailun kiristyminen johtaa siihen, että osuustoiminta käyttää kaikkia tarjolla olevia keinoja: esimerkiksi osakeyhtiöitä, yhtymärakenteita ja pörssilistautumisia.

Tämä asettaa suuria vaatimuksia osuustoiminnallisten yritysten hallinnon rakenteelle, hallintohenkilöiden työlle sekä toimivan jäsenyhteyden ylläpitämiselle ja kehittämiseksi. Hallintohenkilöiden osaamisen ja tiedon tarve lisääntyvät. Suurten osuuskuntien hallinto-organien lukumäärä pienenee rakennekehityksen myötä ja myös hallintojen henkilöluku pienenee.

Suurten osuustoiminnallisten yritysten määrä vähenee yhä jatkuvan rakennekehityksen myötä. Kuluttaja- ja palvelualojen osuuskuntien jäsenmäärä kasvaa ja tuottajaosuuskuntien jäsenmäärä laskee. Pienosuuskuntien määrä kasvaa.

Pellervolla on vahvat maaseutuosuustoiminnan juuret. Pellervon menestys onkin monin osin kytköksissä maaseudun menestykseen. Maataloustuottajien määrä vähenee, tilakoko kasvaa, työ muuttuu yhä ammattimaisemmaksi johtamistyöksi uusine tietotarpeineen. Vaatimukset osuuskuntaa kohtaan nousevat. Maaseudun elämänarvo- ja kannattavia ihmisiä on paljon enemmän kuin varsinaisia maataloustuottajia.

Globalisoituneessa maailmassa on uhkakuvia, kuten ilmastonmuutos, makean veden puute ja pandemiat, jotka koskettavat erityisesti maailman ruokahuoltoa ja sitä kautta myös suomalaista maataloustuotantoa, elintarviketeollisuutta ja osuustoimintaa. Maataloustuotanto turvataan ja bioenergian tuotantoon panostetaan. Energiantuotanto on merkittävä pellon käytön vaihtoehto ja tuotantomenetelmissä ympäristöystävällisyys. Maatalousyrittäjän kuva monipuolistuu.

Osuustoiminnan perusta säilyy jatkossakin. Globalisaatio ei sitä uhkaa. Osuustoiminnallisuus jopa korostuu erilaistavana tekijänä. Osuustoiminnassa painottuvat jäsenyys, omistaminen, mahdollisuus vaikuttaa ja ennen kaikkea osaaminen.

Perustehtävä

Suomalaisen yhteiskunnan ja suomalaisten hyvinvoinnin tasapainoiseksi kehittämiseksi Pellervo-Seura edistää ja kehittää osuustoimintaa taloudellisen yhteistyön mallina ja osuuskuntaa kilpailukykyisenä yritysmuotona.

Tahtotila

Osuustoiminnallisilla yrityksillä on kilpailukykyiset toimintaedellytykset ja -puitteet ja osuustoiminta menestyy niin yrityksenä kuin jäsenyhteisönä avoimessa kansainvälisessä markkinataloudessa. Uusia osuustoiminnallisia yrityksiä perustetaan lisääntyvässä määrin.

Kolme kärkeä

Osuustoiminnan edistämiseksi kansainvälistyvässä markkinataloudessa Pellervo vuosina 2006–2011:

1. edistää kilpailukykyisten toimintaedellytysten kehittymistä osuustoiminnalle,
2. luo edellytyksiä osuustoiminnallisten yritysten hallintohenkilöiden ammatilliselle ja tiedolliselle kehitymiselle ja
3. edistää osuustoiminta-aatetta, käyttäjäomisteisuuteen perustuvan osuustoiminnan antamaa strategista kilpailuetua ja osuuskunnan käyttöä eri toimialojen yritysmuotona.

Pellervo kehittää, palvelee ja kannustaa

Seuraavassa ovat ne osuustoiminnan yhteiset asiat, joilla edellä mainittuun tahtotilaan voidaan päästä.

Osuustoiminnallisille yrityksille ja osuustoimintaa arvostaville yhteisöille

Pellervon toiminnan lähtökohtana on tuottaa laadultaan korkeatasoisia ja hintakilpailukykyisiä osuustoiminnan asiantuntijapalveluja sekä toimia jäsenistönsä edunvalvonta- ja yhteistyöjärjestönä. Pellervo toteuttaa tehtäväänsä joko itse tai verkottumalla muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Tuotteita ja palveluita voivat olla ammattijulkaisut, seminaarit ja muut yhteistyöfoorumit, tiedotus, kirjat, oppaat, verkkosivut, tutkimus, koulutus, kehityshankkeet, lakipalvelu ja edunvalvontatyö. Pellervon jäsenistöä koskevia julkisen vallan päätöksiä tehdään lisääntyvässä määrin kansainvälisillä foorumeilla. Siksi työ kansainvälisissä osuustoiminnan järjestöissä korostuu.

- Pidetään yllä ja kehitetään osuustoiminnan arvopohjaa ja periaatteita sekä kasvatetaan osuuskuntien jäsenten tietoisuutta näistä.
- Luodaan entistä paremmat edellytykset osuuskuntien hallintohenkilöiden johtamisvalmiuksien syvenemiselle ja entistä pohditumman omistajaohjauskulttuurin kehittymiselle. Kannustetaan ilmapiiriä, että hallintohenkilöillä on kouluttautumismahdollisuus.
- Kannustetaan kehityskykyisiä ja -haluisia ihmisiä aktiivisesti mukaan osuustoimintaan ja osuustoiminnan luottamustehtäviin. Erityisesti edistetään nuorten ja naisten aktiivista osallistumista osuustoimintaan.
- Pidetään esillä osuustoiminnallinen omistajuus -teemaa yhteiskunnallisessa keskustelussa.
- Osuustoiminnan edunvalvontakysymykset ovat tärkeitä myös jatkossa niin

kotimaassa kuin EU-tasolla. Erityisesti työskennellään sen eteen, että yhteisö-, vero-, kirjanpito- ja kilpailulainsäädännössä otetaan huomioon osuuskuntien ja osuustoiminnallisen yritysmallin tarpeet.

Osuuskuntien jäsenille

Osuuskuntien jäsenillä on kasvava tarve hankkia tietoa taloudesta ja osuustoiminnasta. Siten he voivat pysyä selvillä osuustoimintayritystensä tilasta ja heille syntyy myös valmiuksia lähteä mukaan osuuskuntien hallintoon. Keskustelun aikaansaamiseksi tarvitaan keskusteluaineksia. Jäseniltä vaaditaan tällaisessa keskustelussa tiedollisia ja taidollisia valmiuksia. Yleinen osuustoiminnan peruslähtökohta on, että jäsenten tiedontarpeet tulee täyttää ja aatteellisista valmiuksista pitää huolehtia. Vaikka ensisijainen vastuu on osuustoiminnallisella yrityksellä itsellään, myös Pellervolla on tässä roolinsa.

- Pellervo tarjoaa jäsenyrityksille sellaisia palveluja, jotka edistävät yritysten ja niiden jäsenten menestystä.
- Pellervolla on rooli yhteisten aatteellisten juurien ylläpitämisessä ja kehittämisessä osuuskuntien jäsenten keskuudessa. Pellervo voi järjestää tähän liittyvää osuuskuntien jäsenten koulutusta. Jäsenten kanssa voidaan myös keskustella ja kehittää osuustoimintaa sekä edistää Pellervon palvelutoimintaa jäsenten suuntaan.
- Osuuskuntien jäsenistö saa Pellervosta tietoa siitä, miten osuuskuntien taloudellinen tila ja arvo kehittyvät sekä miten yrityksen ja jäsenen välinen oikeudellinen ja toiminnallinen suhde määrittyy.

Tiedotusvälineille ja suurelle yleisölle

Pellervo tuottaa tietoa osuustoiminnasta tiedotusvälineiden käyttöön ja suurelle yleisölle.

Kehittäjille, virkamiehille ja päättäjille

Osuustoiminnalla on annettavaa moniin asioihin: uuden yrittäjyyden syntyyn, työllistymiseen, yritysten verkottumiseen ja kasvuun. Osuuskunta on moneen liikeideaan sopiva yritysmuoto. Osuustoiminta on käytännössä koeteltu, pitkäaikainen, ympäri maailmaa toimiva yritystoiminnan malli.

- Pellervo tekee yhteistyötä eri viranomaisten kanssa maan elinkeinojen kehittämiseksi osuustoimintamallin avulla.
- Pellervo tekee yhteistyötä palvelutuotantoon avaavan kuntasektorin kanssa osuuskuntamallin soveltuvuuden selvittämiseksi ja sen käytön edistämiseksi kuntien palvelutuotannossa.
- Käytössä tulevat olemaan pienosuuskuntien kasvukeinoja kartoittavan Netco-hankkeen ja osuustoiminnallisten sosiaali- ja terveystalouden kehittämistä edistävän Senet-hankkeen tulokset.

Yrityksen perustajille ja yritysneuvojille

Suomeen toivotaan lisää yrittäjiä ja työpaikkoja. Kaikki yritysmaailma on syytä ottaa käyttöön. Osuuskunta on yksi keino, joka palasi 1990-luvulla uudelleen uuden yrittäjyyden välineeksi. Osuuskunnalle syntyy uutta sosiaalista tilausta, kun perinteiset palkkatyön ja yrittäjyyden mallit monipuolistuvat.

- Yrittäjäksi aikovalle tarjotaan tietoa osuuskunnasta uuden yrittäjyyden välineenä ja perustamistilanteessa tarjotaan neuvontaa.
- Pellervo työskentelee sen eteen, että myös muu yritysneuvonta osaa osuustoiminnan uuden yrittäjyyden keinona. Pellervo tukee tarpeen mukaan eri organisaatioissa toimivien yritysneuvojen osuuskuntatietämyksen myönteistä kehittämistä.

Uusille osuuskunnille

Pienosuuskuntien lukumäärä ja näissä toimivien hallintohenkilöiden määrä kasvaa.

Pellervo tukee pienosuuskuntien kehittymistä ja tekee järjestöllistä yhteistyötä pienosuuskuntien järjestöjen kanssa.

- Pellervo tuottaa palveluja myös uusille osuustoiminnallisille yrityksille niiden toiminnan ja kehittämisen tueksi.
- Pellervo edistää yhdessä pienosuustoimintaa tukevien tahojen kanssa pienosuuskuntien verkottumista niiden kehittämisedellytysten parantamiseksi.
- Pellervo toimii aktiivisesti sen eteen, että myös yhteiskunta on aktiivisesti mukana pienosuustoiminnan edistämässä.

Yhteistyö koulujen kanssa

Yhteiskunta peräänkuuluttaa yrittäjäosaaamista ja -asennetta. Yrittäjyyskasvatus on lisännyt koulujen yritystalouden oppiaineen määrää ja laatua.

- Pellervo kannustaa eri asteen oppilaitoksia sisällyttämään osuuskunnan ja osuustoiminnan osaksi yrittäjyyskasvatusta ja -opetusta. Kyse voi olla myös oppilaitoksen puitteissa tapahtuvan osuuskunnan perustamisesta. Pellervo toimii tarvittaessa yhteistyössä kouluhallinnon kanssa yrittäjyyskasvatuksen osuuskuntaopetusmateriaalin tuottamiseksi.

Tieteelle, tutkimukselle ja opetukselle

Osuustoiminnallisen yritysmaailman kehittämisen tueksi tarvitaan akateemista tutkimusta ja opetusta. Tämä lisää tietoa yritysmaailman ominaisuuksista ja kouluttaa uusia osaajia osuuskuntien ja yhteiskunnan palvelukseen.

- Osuustoiminnallisen yritysmaailman kehityksen tueksi Pellervo kannustaa tiedemaailmaa eri tieteenaloilla osuustoiminnan opetuksen ja tutkimuksen pariin. Tiedeyhteisölle tarjotaan yhteistyötä mm. yhteistyöfoorumien, tutkimusaihepiirien ideoinnin, oppimateriaalituotannon, hankeyhteistyön ja tutkimusrahoituksen muodossa. Tiedeyhteisöä kannustetaan

osuustoiminnan kansainväliseen tutkimusyhteistyöhön.

- Tuetaan Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen PTT:n työtä, joka kohdistuu Pellervon jäsenten kannalta olennaisiin kansantalouden, maa- ja elintarviketalouden, metsä- ja puutalouden, osuustoiminnan ja muun yrittäjyyden kysymyksiin.

Jäsenistö ja verkottuva toimintatapa

Pellervon jäsenistö

Pellervoon kuuluu yli 400 yritys- ja yhteisöjäsenä eri toimialoilta. Pellervon edustavuuden ja toiminnan kannalta on arvokasta, että jäsenpohja on laaja.

- Pellervo-Seuran jäsenyyttä tarjotaan Osuustoimintaperiaatteita arvostaville yrityksille ja yhteisöille.
- Pienosuuskunnat ovat mukana Pellervossa ryhmäjäsenenä. Ryhmäjäseniä voi olla useita.
- Pellervo ottaa toiminnassaan huomioon, että sen jäsenet ovat eri aikoina eri tavalla mukana Pellervo-yhteistyössä. Osa ottaa aktiivisesti osaa toimintoihin ja käyttää runsaasti palveluja. Osa antaa jäsenyyden kautta yleisen tukensa järjestön ponnisteluille. Tärkeää on se, että jäsenyyden odotukset tunnetaan yrityksessä ja Pellervossa.

Tehokas taloudenhoito ja organisaatio

Pellervon rahoituksen perustan muodostavat julkaisutoiminnan ylijäämä, sijoitustoiminnan tuotot, palvelumaksut ja vuosimaksut.

- Pellervon taloudenhoidon periaatteena on, että järjestön työllä tulee olla jatkuvuuden turvaava vakaus.

- Talous hoidetaan siten, että järjestö on reagointivalmis uusien esiin nousevien asioiden edessä. Pellervo on myös jatkossa organisaatioltaan kevyt.
- Pellervon järjestötyö hoidetaan vuosimaksuja olennaisesti nostamatta.

Verkottuminen

Koska Pellervo-Seura pidetään henkilöstöltään pienehkönä, yhteistyötä jatketaan ja tarvittaessa syvennetään muiden osuustoimintaa kehittävien tahojen ja Pellervon osakkuusyhteisöjen kanssa. Pellervo suhtautuu avoimesti uusiin aloitteisiin osuustoiminnan järjestörakenteen kehittämiseksi.

- Osallistutaan Osuustoiminnan neuvottelukunnan työhön koko suomalaisen osuustoimintaliikkeen edistämiseksi. Työssä painottuvat ainakin osuustoiminnallinen omistajuus, osuustoimintaa koskeva lainsäädäntö, opetus ja tutkimus sekä kansainväliset osuustoiminta-asiat.
- Jatketaan yhteistyötä ruotsinkielisen Finlands Svenska Andelsförbundin kanssa.
- Jatketaan yhteistyötä pienosuustoimintaa kokoavan Osuustoiminnan kehittäjät - Coop Finland ry:n kanssa.
- Pellervo voi olla jäsenenä koti- ja ulkomaisissa järjestöissä, jotka edistävät osuustoiminnallisten periaatteiden ja osuustoiminnallisten yhteisöjen menestystä ja ajavat Pellervon jäsenistön tarkoitusperiä.

**Taulukko 1:
Pellervon jäsenet
1.11.2005**

PELLERVO	
Pellervon jäsenet 1.11.2005 (400 kpl)	
202	osuuspankkia
91	vakuutusyhdistystä
28	osuusmeijeriä ja maidonmyyntiosuuskuntaa
27	maaseutukeskusta sekä maamies- ja kotitalousseuraa
15	yhteistoimintakerhoa ja ammatillista oppilaitosta
5	saha-, mylly- ja koneosuuskuntaa
5	kotieläinjalostusryhmään kuuluvaa osuuskuntaa
4	osuuskauppaa
4	osuusteurastamoa
4	puhelinosuuskuntaa
4	sähköosuuskuntaa
+	Hankkija-Maatalous Oy
	Lähivakuutus Keskinäinen Yhtiö
	Lähivakuutus-ryhmän Keskusliitto ry
	Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
	Metsäliitto Osuuskunta
	Munakunta
	Paikallisosuuspankkiliitto ry
	Faba Jalostus
	Valio Oy
	Finlands Svenska Andelsförbund r.f.
	Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry

2005

Taulukko 2: Pellervon organisaatiokaavio 1.11.2005

